

Schoolverzuim wegens ziekte M@ZL

medische advisering ziekgemelde leerlingen

Academische Werkplaats
Publieke Gezondheid
7-11-2019

Huub Creemers, arts M&G, jeugdarts,
GGD Zuid Limburg

Jeugdgezondheidszorg

- **Monitoring ontwikkeling:** o.a 'growing into deficit'
- **Breed kijkend:** medisch-psychisch-sociaal
- **Kind in zijn omgeving:** DMO-p, Bakker, 360 graden childoc, M@ZL
- **Vroeg:** regelmatig, ook ongevraagd, bij start van alle fasen
- **Normaliseren/ontzorgen en stimuleren eigen kracht**
- **Tijdig starten interventies/verwijzing voor diagnostiek**
- **Versterken samenwerking en bekendheid (dossier) JGZ**

Schoolverzuim wegens ziekte M@ZL

Snel terug naar school is veel beter

Jongeren hebben recht op optimale ontwikkelingskansen. Zo kunnen zij later als volwassenen volwaardig functioneren in de samenleving.

Schoolverzuim wegens ziekte M@ZL

Snel terug naar school is veel beter

Veel schoolverzuim kan hun ontwikkelingsmogelijkheden beperken. Zij lopen grotere kans onderwijs te volgen onder hun eigenlijke niveau of zonder startkwalificatie het onderwijs te verlaten.

M@ZL

1. Een leerling wordt ziek gemeld....

De school, leerling en ouders, jeugdarts en leerplechtambtenaar spelen allemaal een rol bij de aanpak van ziekteverzuim. Waar lopen ze tegen aan?

2. Samenwerking bij ziekteverzuim, hoe doen we dat bij M@ZL?

3. De onderbouwing van M@ZL

Een leerling wordt ziek gemeld....

Hoe kijk je zelf aan tegen ziek-zijn? Wat heb je van huis meegekregen?

En hoe beïnvloedt dat je eigen begeleiding bij jongeren met ziekteverzuim?

Samenwerking bij ziekteverzuim; Hoe doen we dat bij M@ZL?

M@ZL: Medische Advisering Ziek gemelde Leerling

Alles is er op gericht een goed gesprek tot stand te brengen tussen leerling, ouders en school en...

...het samen organiseren van passend onderwijs, en passende zorg en begeleiding

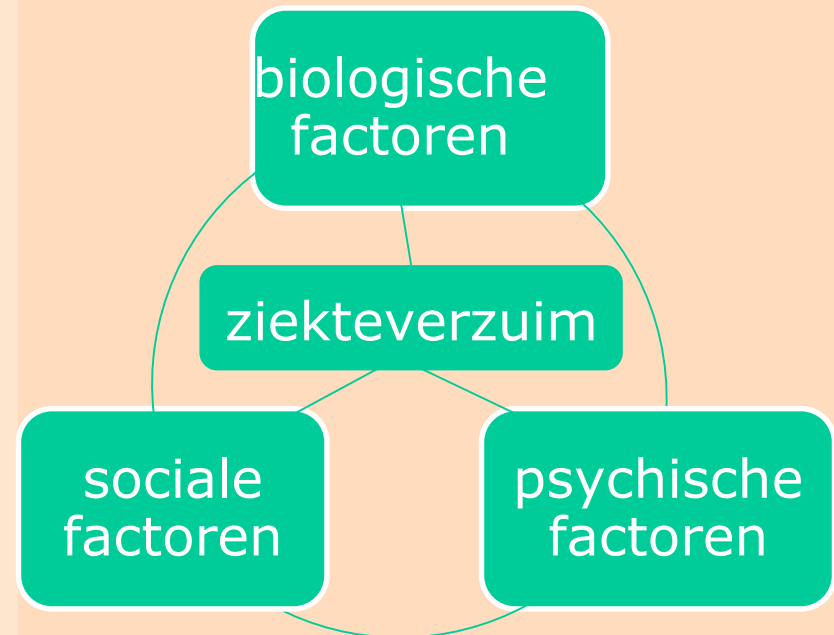
<http://vimeopro.com/eying/mazlinfilm>

De gezondheidstoestand van leerling met verhoogd ziekteverzuim

M@ZL-criteria:

1. Elke vierde ziekmelding in 12 schoolweken
2. Vanaf de zevende schooldag aaneengesloten ziek gemeld

Het biopsychosociale model:

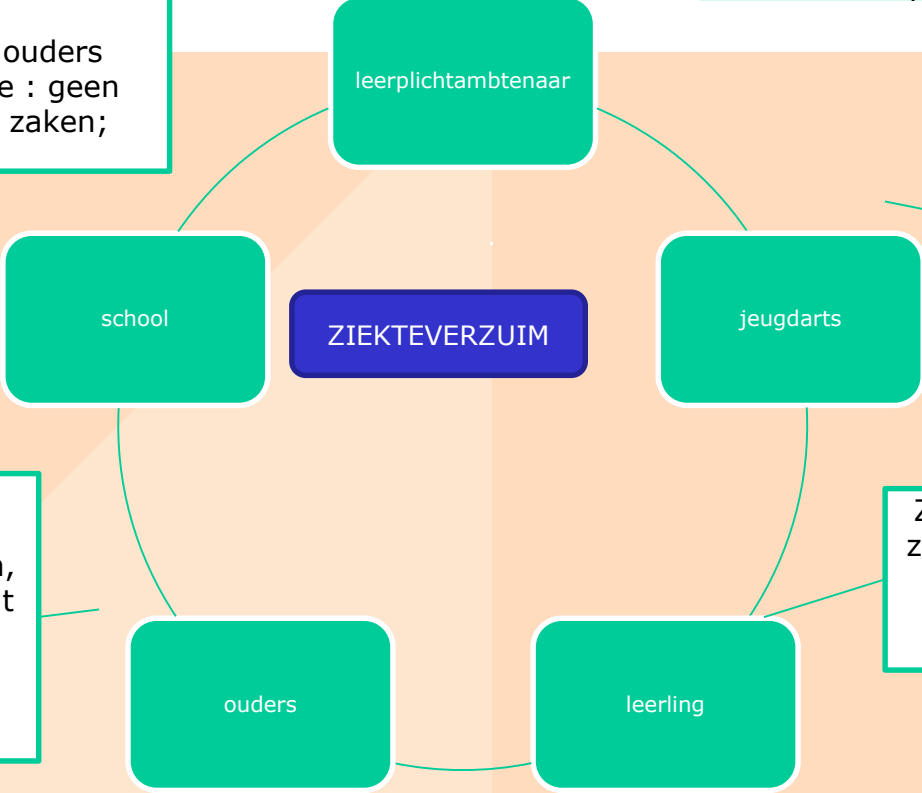
Vanuit praktijk wens voor samenwerking bij ziekteverzuim; Waar lopen we tegen aan?

Pas laat in beeld, frustratie
Ik vind het een lastig gesprek
Het is niet mijn taak
Ik ben geen arts
Wat is de meerwaarde van de jeugdarts?
Behoud van relatie met ouders
Info huisarts onvoldoende : geen verbinding met schoolse zaken;
geen 'attest'

Ziekteverzuim is geoorloofd.
Melden? Bij >4 weken of mogelijk ongeoorloofd ziekteverzuim
Ik heb geen medische expertise

Verwijzing naar jeugdarts erg laat
Bezoek aan jeugdarts vrijblijvend, komen niet,
Ouders voelen zich gecontroleerd
Jeugdarts heeft een beroepsgeheim
Zit sinds 2015 in het Basispakket JGZ

Vaak in de weerstand:
maak ik wel uit, heeft school niets mee te maken,
zijn er niet aan gewend dat school er naar vraagt
vanuit zorg en aandacht
Kwetsbaar i.v.m. relatie met kind

Ze zijn ziek, hebben geen zin,
zijn allergisch voor school, etc.
Conflicten thuis
Gaan niet zo snel naar de huisarts

Hoe effectief is M@ZL?

**M@ZL
scholen**

Leerlingen met verhoogd
ziekteverzuim

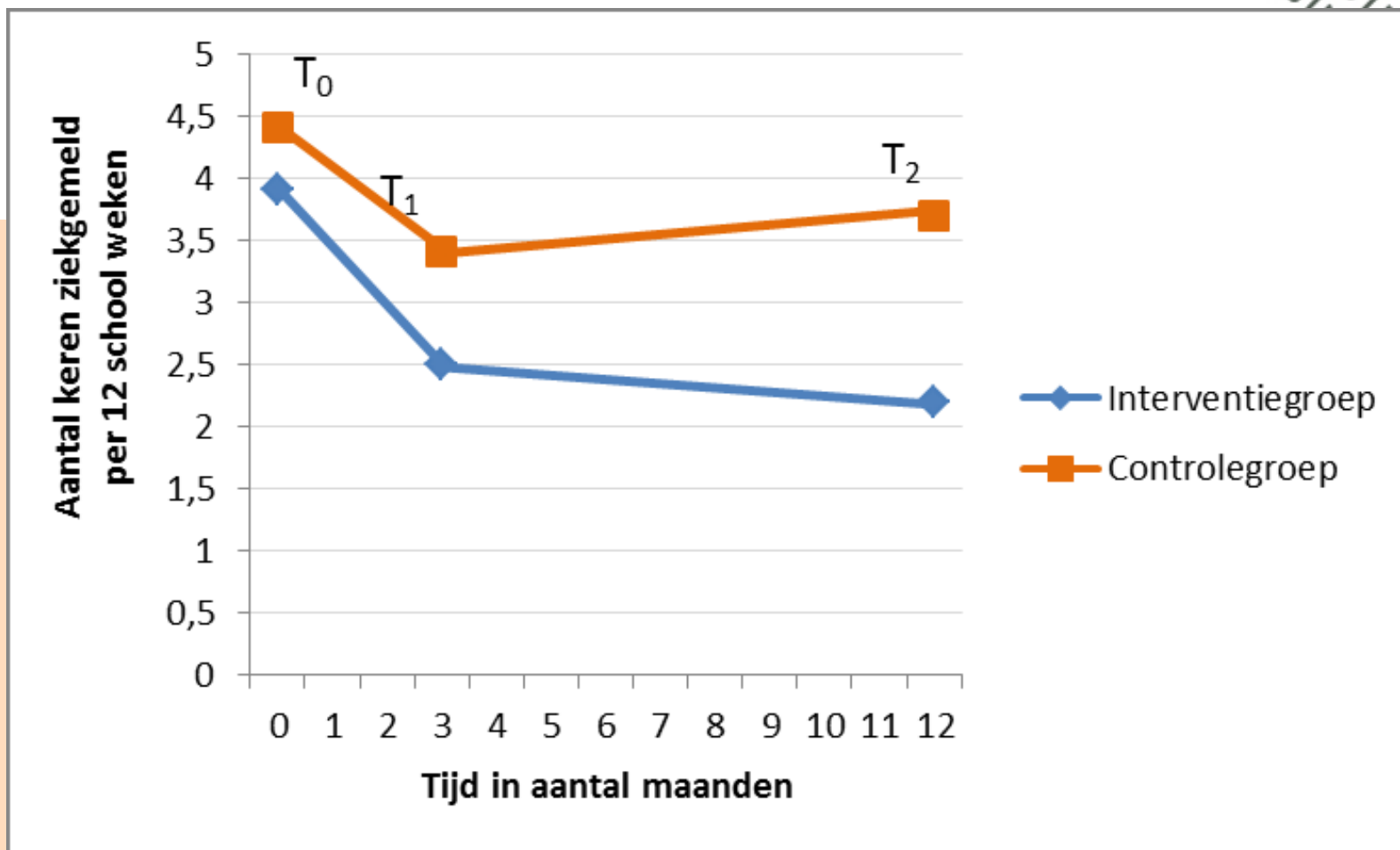
**Niet-
M@ZL
scholen**

Jeugdarts

Verzuimomvang na 3 en
12 maanden

Verzuimomvang na 3 en
12 maanden

De effectiviteit

Implementatie van M@ZL op middelbare scholen in Zuid- Limburg

Lianne Simons
Maastricht university

Resultaten vragenlijst scholen

Topic	Yes		No	
	n	%	n	%
M@ZL in use	26	89.7%	3	10.3%
M@ZL is fully implemented	12	41.4%	17	58.6%
Absenteeism protocol	27	93.1%	2	6.9%
Automatic register absenteeism system	29	100%	0	00.0%
Magister	21	72.4%	0	00.0%
SOM	7	24.1%	0	00.0%
Eduarte	1	3.4%	0	00.0%

Resultaten interviews scholen

- **Ziekteverzuim van leerlingen groeit**

"Op deze school ligt de nadruk vooral op spijbelen. Maar ik merk dat het ziekteverzuim eigenlijk veel zorgwekkender is dan het spijbelen."

P8

- **Communicatie naar ouders en leerlingen**

*"Er staat een artikel over M@ZL op de website, over de jeugdarts en de samenwerking met de GGD. Dus het staat er wel maar er wordt niet naar verwezen, dat is misschien wel handig."*P9

Resultaten interviews scholen

- **Samenwerking met ouders en leerlingen**

"Wij proberen altijd heel duidelijk aan te geven dat we bellen omdat we ons zorgen maken en niet uit controle. Ouders voelen soms aan dat het probleem bij hen ligt. In dat soort gevallen kunnen ouders heel boos worden als wij bellen." P1

"Er zijn ook ouders die aangeven wat fijn dat er eindelijk eens naar ons geluisterd wordt. En dat we worden doorverwezen. Ouders weten vaak ook niet meer wat ze moeten doen en welke mogelijkheden er zijn." P3

De randvoorwaarden?

1. Registratie
2. Verankering in schoolverzuimbeleid
3. Training van mentoren in gespreksvoering

Wat kan de jeugdarts betekenen voor leerling, ouders en school?

Zowel triage als re-integratie:

- Vaak sprake van lichamelijke klachten, soms al bij huisarts en kinderarts geweest
- Verwijzen voor diagnostiek

Hoe daarbij kan worden samengewerkt met huisarts, kinderarts, kinderpsychiater, begeleidende instantie:

- Hoe gaan we verder, onderwijs veilig stellen, evt. aanpassingen?
- Informeren van de huisarts en behandelaar
- Pleidooi voor terug verwijzing naar de jeugdarts voor de re-integratie

En de rol van de school

De school gaat (bij M@ZL-criteria) in gesprek met leerling en ouders

De school monitort het verzuim

Samen met de jeugdarts wordt het 'plan van aanpak' gemonitord

→ Workshops
“Ziekteverzuim
bespreekbaar maken”

→ En blijft zelf
verantwoordelijk voor het
melden bij de
leerplichtambtenaar

De kernelementen van M@ZL

1. Uitgaan van eigen kracht van jongeren en ouders, en gedeelde verantwoordelijkheid
2. Gesprekken voeren vanuit zorg en aandacht
3. Altijd ouders betrekken
4. Gebruik van M@ZL-criteria
5. Altijd eerst verzuimgesprek op/door school
6. Informeren van de jeugdarts m.b.t. hulpvraag

Vier goede redenen om M@ZL te implementeren

1. M@ZL is effectief gebleken: M@ZL leidt tot minder ziekteverzuim en is zowel voor de JGZ, de gemeente en de scholen een aanpak die werkt.
2. Met M@ZL wordt een vangnet gecreëerd om kwetsbare jongeren vroeg in beeld te krijgen en toe te leiden naar zorg. Hierdoor kan voortijdig schooluitval worden voorkomen.
3. M@ZL zorgt voor een duidelijke rol en positionering van de betrokken partijen, inclusief de leerplichtambtenaar en voor een betere samenwerking tussen de school en de jeugdarts.
4. M@ZL leidt tot meer ouderbetrokkenheid en zet jongeren in hun eigen kracht.